

У К Р А Ї Н А
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ОДЕСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ УДОСКОНАЛЕННЯ ВЧИТЕЛІВ

65014, м. Одеса, провулок Нахімова, 8; тел. (048) 722-34-87, факс (048) 728-09-32, E-mail: odessa-internet@ukr.net,
<http://www.osvitaodessa.org>

01.04.2016 № 177

№ _____ від _____

Районні (міські) методичні
кабінети (центри)

Про організаційні засади
проведення дослідно-експериментальної
роботи в закладах освіти Одеської області

З метою активізації інноваційної освітньої діяльності педагогічних колективів та упорядкування процесу проведення педагогічних експериментів регіонального і всеукраїнського рівнів надаємо роз'яснення щодо організаційних засад проведення дослідно-експериментальної роботи в закладах освіти області.

Інноваційна освітня діяльність передбачає розробку, поширення та застосування освітніх інновацій. Освітні інновації - це вперше створені, удосконалені або застосовані освітні, дидактичні, виховні, управлінські системи та їхні компоненти, що суттєво поліпшують результати освітньої діяльності.

Основна форма реалізації інноваційної освітньої діяльності – педагогічні експерименти, які здійснюються на всеукраїнському та регіональному рівнях.

Нормативно-правове забезпечення інноваційної освітньої діяльності забезпечується такими нормативно-правовими документами:

- Положенням про порядок здійснення інноваційної діяльності (затверджене наказом Міністерства освіти і науки України від 7.11.2000р. № 522 у редакції наказу Міністерства освіти і науки молоді та спорту України від 30.11.2012р. № 1352);
- Положенням про експериментальний загальноосвітній навчальний заклад (затверджене наказом Міністерства освіти і науки молоді та спорту України від 20.02.2002р. № 114 у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 23.11.2009р. № 1054);
- Наказами Міністерства освіти і науки України, Департаменту освіти і науки Одеської облдержадміністрації про відкриття, впровадження, продовження, припинення або завершення без впровадження експериментальних педагогічних досліджень.

Складові організаційно-структурного забезпечення дослідно-експериментальної роботи регіонального рівня в навчальному закладі.

1. Департамент освіти і науки Одеської облдержадміністрації:
 - приймає заявки на відкриття, впровадження дослідно-експериментальної роботи регіонального рівня в навчальному закладі;
 - за висновками експертизи наданих матеріалів Одеським обласним інститутом удосконалення вчителів видає наказ по відкриття, впровадження, продовження або завершення без впровадження дослідно-експериментальної роботи регіонального рівня;
 - здійснює загальний контроль за ходом експериментальної роботи в межах своїх повноважень.
2. Одеський обласний інститут удосконалення вчителів:
 - проводить експертизу щодо діяльності здійснення дослідно-експериментальної роботи регіонального рівня;
 - результати експертизи розглядаються на засіданні Вченої ради інституту надаються пропозиції щодо відкриття, впровадження або завершення дослідно-експериментальної роботи;
 - сприяє науково-методичному супроводу експериментальної роботи на всіх її етапах;
 - координує роботу районних (міських) методичних кабінетів (центрів) з питань дослідно-експериментальної роботи навчальних закладів;
 - координує роботу адміністрації навчальних закладів, на базі яких здійснюється дослідно-експериментальна робота, з питань, пов'язаних з її змістом;
 - аналізує результати проведених досліджень та сприяє поширенню інноваційного досвіду серед освітян області.
3. Місцеві органи управління освіти:
 - готують листи-клопотання на відкриття експериментальних досліджень;
 - забезпечують організаційну та методичну підтримку дослідно-експериментальної роботи в навчальних закладах;
 - здійснюють поточний контроль за ходом експериментальних досліджень в межах своїх повноважень.
4. Відповідальні керівники експериментальних досліджень (директори навчальних закладів):
 - готують пакет документів на відкриття, продовження або завершення дослідно-експериментальної роботи регіонального рівня (заява, заявка, програма дослідно-експериментальної роботи, звіт про її завершення, тощо);
 - здійснюють поточний контроль за ходом експерименту в межах своїх повноважень;
 - готують поточні та підсумкові звіти за результатами дослідно-експериментальної роботи.
5. Науковий керівник дослідно-експериментальної роботи забезпечує:

- підготовку та проведення методологічних семінарів для учасників дослідно-експериментальної роботи;
- індивідуальну роботу з керівником закладу та його заступниками з питань експериментальної діяльності;
- здійснення експертиз й оцінки інноваційного продукту педагогічної практики;
- керівництво діяльністю тимчасових науково-дослідних груп (колективів).

Для започаткування роботи навчальних закладів в режимі експерименту регіонального рівня необхідно здійснити такі кроки:

1. Подати заявку на здійснення дослідно-експериментальної роботи регіонального рівня до Департаменту освіти і науки Одеської облдержадміністрації, з врахуванням того, що статус експерименту регіонального рівня надається закладами освіти, на базі яких проводитиметься експеримент з перевірки результативності та можливості застосування:

- варіативної складової змісту дошкільної, позашкільної та загальної середньої освіти;
- систем організації навчально-виховного процесу, методів навчання та виховання в закладах освіти;
- систем внутрішньошкільного управління або їх компонентів.

2. До заявки додаються:

- підтвердження згоди на проведення дослідно-експериментальної роботи в навчальному закладі місцевого органу управління освіти чи його засновника;
- експериментальні навчальні плани, програми, за якими пропонується здійснювати навчально-виховний процес;
- інші експериментальні матеріали, які, на погляд авторів, роз'яснюють суть експериментальної роботи

З метою полегшення роботи ініціаторів дослідно-експериментальної роботи регіонального рівня та певної стандартизації процедур в додатках № 1-№ 6 надаються орієнтовані зразки необхідної документації для започаткування та подальшої реалізації дослідно-експериментальної роботи регіонального рівня в навчальних закладах Одеської області.

Щодо оформлення документів на започаткування проведення дослідно-експериментальної роботи всеукраїнського рівня встановлено наступний порядок.

Ініціаторами експерименту готуються:

1. Лист на ім'я директора Департаменту освіти і науки Одеської облдержадміністрації від керівників наукової установи, яка буде здійснювати дослідно-експериментальну роботу, або керівника місцевого органу управління освіти про виявлення ініціативи на проведення дослідно-експериментальної роботи всеукраїнського рівня на базі окремого (окремих) навчальних закладів.

2. Лист-клопотання на ім'я директора Одеського обласного інституту удосконалення вчителів про надання організаційної та науково-методичної підтримки закладу (закладів) освіти у проведенні дослідно-експериментальної роботи всеукраїнського рівня.
3. Лист на адресу Міністерства освіти і науки України від директора Департаменту освіти і науки Одеської облдержадміністрації в якому зазначено:
 - виявлення ініціативи на проведення дослідно-експериментальної роботи всеукраїнського рівня;
 - результати роботи та здобутки закладу (закладів) освіти з певного напрямку роботи;
 - клопотання про надання закладу (закладам) освіти статусу експериментального ;
 - зобов'язання щодо надання організаційної та методичної підтримки Департаментом освіти і науки Одеської облдержадміністрації та Одеським обласним інститутом удосконалення вчителів.
4. Заявка на проведення дослідно-експериментальної роботи. До заявки додаються:
 - погодження учасників навчально-виховного процесу, місцевого органу управління освітою на здійснення інноваційної освітньої діяльності;
 - експериментальні навчальні плани, програми, підручники та інші матеріали, за яким здійснюватиметься експериментальний навчально-виховний процес (якщо такі передбачені дослідно-експериментальною роботою).
5. Проект програми дослідно-експериментальної роботи .
6. Угоди між науковими установами та закладом освіти про здійснення наукового керівництва.
7. Лист на ім'я голови експертної комісії про проведення експертизи заявки та інших експериментальних матеріалів.
8. Представлення матеріалів на експертну комісію науково-методичної Ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України.

На етапі прийняття рішення щодо започаткування дослідно-експериментальної роботи радимо керівникам навчальних закладів ознайомитись з методичними рекомендаціями та теоретичними основами наукових педагогічних досліджень. Зокрема, будуть корисними наступні роботи, викладені в мережі Інтернет:

1. Організація та проведення науково-методичної роботи у загальноосвітньому навчальному закладі : Методичні рекомендації: /(О.П. Пінчук, З.О. Мотилькова); Упорядник: Пінчук О.П. – К.: ІТЗН НАПН України, 2014. – 51с.
2. Організація дослідно-експериментальної роботи в дошкільних і загальноосвітніх навчальних закладах: Методичні рекомендації/ Укладачі В.І. Кавальчук, Г.В. Шапаренко, Л.О.Базиль (та ін.)-К.: Ун-т ім. Б.Грінченка, 2012. – 76 с.

3. Лаврентьєва Г.П., Шишкіна М.П. Методичні рекомендації з організації та проведення науково-педагогічного експерименту. - Київ: ПТЗН НАПН України, 2007. 2др. арк.

Заступник директора
з наукової роботи

Д.М. Демченко

Додаток 1
до листа ООІУВ
від « _____ » 2016 № _____

Орієнтовний зразок листа-клопотання щодо започаткування проведення дослідно-експериментальної роботи регіонального рівня в навчальному закладі.

Директору Департаменту освіти і науки
Одеської облдержадміністрації
ПІБ

Шановна (ий) _____

Адміністрація (назва закладу) просить дозволу на започаткування проведення дослідно-експериментальної роботи регіонального рівня за темою (назва теми).

Термін проведення експерименту _____ роки.

Науковий керівник експерименту _____.

Додатки:

1. Заявка на проведення дослідно-експериментальної роботи за темою « _____ », __ст.
2. Програма дослідно-експериментальної роботи за темою « _____ » Термін _____ рр., __ст.
3. Лист-клопотання районного (міського) органу управління освіти на проведення дослідно-експериментальної роботи регіонального рівня в навчальному закладі (у випадку приватного закладу – лист-клопотання засновників) __ст.
4. У випадку необхідності – експериментальні навчальні плани, програми, інші експериментальні матеріали __ст.

З повагою,
(назва посади керівника
навчального закладу)

підпис

ПІБ

Вик. ПІБ
тел. _____

Додаток 2
до листа ООІУВ
від «_____» 2016 № _____

Орієнтовний зразок листа-клопотання від районно (міського) органу управління освіти щодо підтримки започаткування дослідно-експериментальної роботи регіонального рівня в навчальному закладі.

Директору Департаменту освіти і науки
Одеської облдержадміністрації
ПІБ

Шановна (ий) _____

Назва організації управління освіти підтримує клопотання адміністрації ,
назва навчального закладу щодо започаткування проведення на його базі
дослідно-експериментальної роботи регіонального рівня за темою «назва теми»,
Термін проведення експерименту _____ роки.
Науковий керівник _____.

З повагою,
(назва посади)

підпис

ПІБ

Вик. ПІБ
тел. _____

Орієнтовний зразок оформлення заявок на проведення дослідно-експериментальної роботи регіонального рівня у навчальному закладі.

Заявка на проведення дослідно-експериментальної роботи регіонального рівня на тему « _____ назва теми _____ »

1.	Автор експерименту	
	ПІБ	
	Адреса, телефони, email	
	Місце роботи, посада	
	Кваліфікаційна категорія, педагогічне, вчене звання, науковий ступінь	
2.	Науковий керівник	
	ПІБ	
	Адреса, телефони, email	
	Місце роботи, посада	
	Кваліфікаційна категорія, педагогічне, вчене звання, науковий ступінь	
3.	Тема дослідно-експериментальної роботи	
4.	Навчальний заклад, на базі якого пропонується провести експеримент	
	Повна назва	
	Адреса, телефони, email	
5.	Керівник закладу	
	ПІБ	
	Кваліфікаційна категорія, педагогічне, вчене звання, науковий ступінь	
6.	Термін проведення експерименту	
		20 ____ - 20 ____ рр.
7.	Актуальність та основні ідеї дослідно-експериментальної роботи	
8.	Мета дослідження	
9.	Об'єкт дослідження	
10.	Предмет дослідження	
11.	Опис очікуваних результатів дослідження, гіпотеза дослідно-експериментальної роботи	

12.	Головні завдання дослідно-експериментальної роботи	
13.	Практичне значення дослідно-експериментальної роботи	
14.	Методи дослідження, діагностичні методики та технології	
15.	Етапи реалізації дослідно-експериментальної роботи	
	1-й (назва, термін) 2-й (назва, термін) 3-й (назва, термін)	Короткий зміст етапів
16.	Організаційне забезпечення експерименту	
	Характеристика контингенту закладу та змістового направлення навчання й виховання	
17.	Науково-методичне забезпечення	
18.	Дидактичне забезпечення	
19.	Кадрове забезпечення	
20.	Матеріально-технічне забезпечення	
21.	Фінансове забезпечення дослідно-експериментальної роботи	
22.	Пропозиції щодо змісту і термінів здійснення контролю з ходом експерименту	

Керівник навчального закладу

підпис, ПБ, печатка

Орієнтовний зразок оформлення програми дослідно-експериментальної роботи регіонального рівня у навчальному закладі.

Програма
дослідно-експериментальної роботи

_____ (тема)

Термін проведення експерименту _____ рр.

№ п/п	Зміст роботи	Відповідальний	Термін виконання
	1. Підготовчий етап		
1.1			
1.2			
	2. Практичний етап		
2.1			
2.2			
	3. Узагальнюючий етап		
3.1			
3.2			

Науковий керівник
Керівник закладу

підпис
підпис

ПБ
ПБ, печатка

Прим. Назва етапів орієнтована і встановлюється автором чи науковим керівником експерименту (наприклад: констатуючий, формулюючий, узагальнюючий етапи; діагностичний, прогностичний, організаційний, практичний, узагальнюючий)

Додаток 5
до листа ООІУВ
від « _____ » 2016 № _____

Орієнтовний зразок листа-клопотання про припинення програми дослідно-експериментальної роботи регіонального рівня у навчальному закладі.

Директору Департаменту освіти і науки
Одеської облдержадміністрації
ПІБ

Шановна (ий) _____

Адміністрація (назва закладу) просить дозволу припинити дослідно-експериментальну роботу регіонального рівня за темою «назва теми».

Далі вказуються причини припинення.

До листа додається звіт про обсяги виконаної роботи та результати.

З повагою,
(назва посади керівника
навчального закладу)

підпис

ПІБ

Орієнтовний план звіту за результатами дослідно-експериментальної роботи регіонального рівня у навчальному закладі.

1. Тема дослідно-експериментальної роботи та номер наказу Департаменту освіти і науки Одеської облдержадміністрації, яким вона затверджена.
2. Керівники експерименту .
3. Назва, терміни та завдання дослідження чи його окремого етапу дослідно-експериментальної роботи.
4. Звіт щодо виконання завдань програми дослідно-експериментальної роботи чи її окремого етапу.
5. Короткий опис використаного діагностичного інструментарію (діагностичних методик, технологій, тощо).
6. Результати моніторингу експериментальних і контрольних груп.
7. Перелік друкованих праць за темою дослідження.
8. Висновок про доцільність упровадження у навчально-виховний процес.
9. Загальний висновок.
10. Додатки, що підтверджують результати експериментальної діяльності.
11. Звіт підписується керівником навчального закладу та науковим керівником, завіряється печаткою навчального закладу.